

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Brigity Chrástilové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci **žalobce: B. O.**, zastoupen JUDr. Alenou Lasotovou, advokátkou, se sídlem Přívozká 10, Ostrava - Moravská Ostrava, proti **žalované: Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě č. j. 18 Cad 134/2005 - 25 ze dne 13. 4. 2006,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovaná **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Ustanovené advokátce JUDr. Aleně Lasotové **se** odměna za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal včas kasační stížnost proti v záhlaví blíže označenému rozsudku krajského soudu, kterým byla zamítnuta jednak jeho žaloba směřující proti rozhodnutí žalované ze dne 7. 10. 2005, č. X, (výrok I.) o zamítnutí žádosti o plný invalidní důchod pro nesplnění podmínek § 38 zákona č. 155/1995 Sb. (dále jen „rozhodnutí o zamítnutí žádosti o plný invalidní důchod“) a jednak odmítnuto přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 26. 5. 2005, č. 3012 - 62/RRRČ/2005Č, (výrok II.), kterým bylo potvrzeno rozhodnutí OSSZ Karviná č. j. 6002/3/2005/PA ze dne 20. 4. 2005 o ukončení dočasné pracovní neschopnosti stěžovatele.

Krajský soud žalobu ve věci přezkoumání rozhodnutí žalované o zamítnutí žádosti o invalidní důchod rozsudkem zamítl jako nedůvodnou. V odůvodnění rozsudku uvedl, že si vyžádal, jak mu ukládá § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen „zákon o organizaci a provádění sociálního zabezpečení“), odborný lékařský posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „PK MPSV“), jež došla na základě prostudování kompletní lékařské dokumentace stěžovatele k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byl k datu vydání napadeného rozhodnutí bolestivý syndrom krční a bederní páteře s lehkým omezením dynamiky při exacerbaci potíží a bez kořenové symptomatologie. Toto rozhodující zdravotní postižení PK MPSV podřadila pod přílohu č. 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb. v platném znění, kapitolu XV oddíl F položka 2 písm. b) a pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti hodnotila 20 %. Vzhledem k tomu, že stěžovatel nenaplnil podmínky stanovené § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění pro přiznání plné invalidity, soud potvrdil rozhodnutí žalované a žalobu dle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) zamítl.

Pokud jde o část žaloby, kterou bylo napadnuto rozhodnutí žalované o ukončení pracovní neschopnosti, soud vycházejí ze znění § 78 odst. 2 písm. a) zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, dle kterého jsou ze soudního přezkumu vyloučena rozhodnutí o ukončení dočasné pracovní neschopnosti, žalobu v této části pro neodstranitelný nedostatek podmínky řízení (§ 46 odst. 1 písm. a/ s. ř. s.) odmítl.

Stěžovatel podal kasační stížnost do obou výroků rozsudku. Nesouhlasí se zamítnutím žaloby do rozhodnutí žalované o zamítnutí žádosti o plný invalidní důchod a ani s odmítnutím žaloby do rozhodnutí žalované o ukončení pracovní neschopnosti. Za nepravdivé považuje zejména tvrzení, že byl jednání PK MPSV přítomen a se závěrem posudkové komise seznámen, ač svoji neúčast s omluvou pro zdravotní potíže písemně zaslal dva týdny předem MUDr. K. dopisem ze dne 7. 3. 2006. Dále stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že nesouhlasí se závěry lékařského posudku PK MPSV v Ostravě, jelikož se zakládá na pochybných a nepravdivých údajích. Svůj zdravotní stav považuje za natolik nepříznivý, že odůvodňuje přiznání plného invalidního důchodu. Pořadí dominantních nemocí, které mají za následek dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav je dle stěžovatele odlišné od diagnostického souhrnu uvedeného MUDr. K. v posudku. Za dominantní onemocnění stěžovatel označuje divertikulární onemocnění tlustého střeva (M. Crohn), ankylozující spondylartritidu HLA B27 (Bechtěrevova nemoc), smíšené astma, chronický únavový syndrom, hypertenzi, zvýšené ukazatele zánětlivé aktivity, gastrointestinální průjemovou symptomatologii, chronickou pharyngolaryngitidu a leukoplakii, hypotyreozu a stav po meningitidě a parotitidě. Vzhledem k těmto námitkám stěžovatel žádá o nápravu celé věci formou vyplacení opožděných nemocenských dávek včetně sociálního a zdravotního pojištění a přiznání plného invalidního důchodu, a to od dubna 2005.

K odmítnutí přezkoumání rozhodnutí o okamžitém ukončení pracovní neschopnosti soudem uvádí, že MUDr. R. z OSSZ v Karviné ukončila dne 20. 4. 2005 jeho pracovní neschopnost a pozastavila tímto rozhodnutím nemocenské dávky, a to i přes lékařskými zprávami doložený zhoršující se stěžovatelův zdravotní stav. Lékařský posudek PK MPSV, který byl předložen MUDr. K. krajskému soudu, stěžovatel považuje za zcela nepravdivý. Na základě tohoto posudku pak odůvodnění rozsudku dle názoru stěžovatele postrádá kauzální charakter, neboť obsahuje pochybné a nesprávné údaje.

Žalovaná se k podané kasační stížnosti nevyjádřila.

Ze správního a soudního spisu byly pro posouzení věci zjištěny následující skutečnosti:

Česká správa sociálního zabezpečení, pracoviště Ostrava, samostatným rozhodnutím z 26. 5. 2005, č. j. 3012 - 62/RRRČ/2005Č, zamítla odvolání a potvrdila rozhodnutí OSSZ Karviná č. j. 6002 - 3/2005/PA ze dne 20. 4. 2005, o ukončení dočasné pracovní neschopnosti stěžovatele z důvodů stabilizace jeho zdravotního stavu. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení nabylo právní moci 31. 5. 2005 a žaloba proti rozhodnutí byla podána až 12. 12. 2005.

Stěžovatel požádal o přiznání plného invalidního důchodu dne 8. 6. 2005. Na základě této žádosti posuzoval stěžovatelův zdravotní stav lékař OSSZ v Karviné dne 17. 8. 2005 (dokončeno dne 24. 8. 2005) se závěrem, že není důvod pro přiznání ani plné ani částečné invalidity, neboť pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti činí 25 %. Hlavní příčinou nepříznivého zdravotního stavu je dle posudku OSSZ vertebrogenní algický syndrom krční a bederní páteře. Na základě tohoto posudkového zhodnocení vydala žalovaná dne 7. 10. 2005 napadené rozhodnutí, kterým žádost o přiznání plného invalidního důchodu zamítla.

O žalobě proti rozhodnutí žalované o zamítnutí žádosti o plný invalidní důchod rozhodl krajský soud ve výroku I napadeného rozsudku. Vycházel z posudku PK MPSV, ve kterém jsou podrobně uvedeny jednotlivé lékařské nálezy a učiněn závěr, že k datu vydání napadeného rozhodnutí nebyl stěžovatel plně invalidní podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, nebyl ani částečně invalidní podle § 44 odst. 1 nebo 2 téhož zákona, jelikož pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti vzhledem k bolestivému syndromu krční a bederní páteře s lehkým omezením dynamiky byl stanoven na 20 %. Rovněž nebyl shledán plně invalidním ani z důvodu, že by byl schopen vykonávat pro zdravotní postižení soustavnou výdělečnou činnost jen za zcela mimořádných podmínek a dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav stěžovatele mu značně neztěžuje obecné životní podmínky. Krajský soud vycházel při přezkoumávání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované a na základě posudku PK MPSV dospěl k závěru, že stěžovatel nárok na přiznání plného invalidního důchodu nemá.

O žalobě proti rozhodnutí žalované o ukončení pracovní neschopnosti rozhodl krajský soud ve výroku II napadeného rozsudku. Odmítl přezkoumat toto rozhodnutí žalované z důvodu, že dle § 78 odst. 2 písm. a) zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, jsou tato rozhodnutí ze soudního přezkumu vyloučena. Dodal, že taková rozhodnutí jsou přezkoumávána jen v souvislosti s rozhodováním o žalobě proti rozhodnutí o odnětí dávky nemocenského pojištění. O takový případ však v dané věci nejde a proto nezbylo krajskému soudu než žalobu v této části odmítnout pro neodstranitelný nedostatek podmínky řízení (§ 46 odst. 1 písm. a/ s. ř. s.).

Stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.) a tuto kasační stížnost podal včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). V kasační stížnosti uplatňuje důvody, které podle svého obsahu představují námitky proti rozsahu a správnosti posouzení zdravotního postižení. Nesprávnost posouzení rozsahu zdravotního postižení, jímž stěžovatel trpěl ke dni vydání napadeného rozhodnutí žalované a v důsledku toho i nesprávné posouzení zákonných podmínek plné invalidity podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, může být vadou řízení před soudem ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. a pro tento důvod

kasační stížnost shledává přípustnou. Odmítnutí soudního přezkumu rozhodnutí žalované o ukončení pracovní neschopnosti shledává Nejvyšší správní soud za důvod pro kasační stížnost dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Nejvyšší správní soud za této situace napadený rozsudek krajského soudu v mezích řádně uplatněných kasačních důvodů a v rozsahu kasační stížnosti podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. přezkoumal, přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

K námitce stěžovatele týkající se nesprávného posouzení podmínek nároku na invalidní důchod Nejvyšší správní soud nejprve obecně uvádí následující. Posouzení zdravotního stavu a souvisejícího zbytkového pracovního potenciálu je věcí odborně medicínskou; soud k ní nemá potřebné odborné znalosti, a proto se vždy obrací k osobám, jimž tyto znalosti svědčí, aby se o těchto otázkách vyslovily. Soud pak hodnotí veškeré důkazy v řízení takto získané. V řízení, které je přezkumným řízením vůči rozhodnutí žalované, soud opatřuje posudek posudkové komise ministerstva (PK MPSV) v souladu s pokynem § 4 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení. Pro rozhodnutí soudu tak má zcela zásadní význam právě závěr vyslovený v posudku odborné lékařské komise. Z toho důvodu musí z posudku vyplývat, že komise zasedala v řádném složení dle § 3 vyhlášky č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení, dále ve smyslu § 3 odst. 8 ve spojení s § 1 odst. 2 této vyhlášky musí z posudku vyplývat, zda a jak přihlédla komise při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti k výsledkům vlastního šetření, zda a jak vycházela z lékařských zpráv a posudků vypracovaných odbornými lékaři o zdravotním stavu posuzovaného. Posudek musí konečně obsahovat posudkový závěr, ze kterého vyplývá posouzení jednak zdravotního stavu posuzovaného, v případě dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu i zdravotní postižení, které je jeho příčinou (§ 6 odst. 3 vyhlášky č. 284/1995 Sb.) a jednak poklesu schopnosti jeho soustavné výdělečné činnosti.

Posudek, který zcela splňuje požadavek celistvosti, úplnosti a přesvědčivosti, bývá zpravidla důkazem stěžejním. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především pak s těmi, které namítá účastník soudního řízení uplatňující nárok na důchod podmíněný dlouhodobým nepříznivým zdravotním stavem, jakož i v tom, zda podaný posudek obsahuje náležité odůvodnění posudkového závěru tak, aby byl tento závěr přesvědčivý pro soud, který nemá ani nemůže mít odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity (ať plné či částečné) závisí především. Důležitým pravidlem, které nutno zvláště zdůraznit, je ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s., jež stanoví, že při přezkoumání rozhodnutí soud vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. To znamená, že posudková komise ministerstva musí ozřejmit své závěry právě ve vztahu k období, kdy bylo vydáno rozhodnutí o nepřiznání invalidního důchodu.

Krajský soud v Ostravě si v řízení o přiznání plného invalidního důchodu stěžovateli v souladu s citovaným zákonem opatřil lékařský posudek PK MPSV. Posudek byl vypracován dne 22. 3. 2006 a podle posudkového hodnocení šlo u stěžovatele o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, ve kterém dominovaly polymorfnní subjektivní stesky, které jsou trvale prošetřovány na interních a neurologických odděleních, dále jsou ambulantně prováděna laboratorní vyšetření, rtg.vyšetření a magnetické rezonance. Z neurologického hlediska byly prokázány degenerativní změny v oblasti C5 - 7, výhřez ploténky C 6, 7, ale bez kontaktu s míchou, dále v oblasti bederní páteře byla zjištěna lehká protruze ploténky L 4, 5, bez příznaků kořenové symptomatologie. Z interního hlediska šlo subjektivně o udávané

dyspeptické - zažívací potíže, opakované vyšetření gastrointestinálního traktu bylo negativní. Z plicního hlediska byl veden s průduškovým astmatem, ale bez typických záchvatů a subjektivních stesků. Z revmatologického hlediska šlo o počínající změny na SI skloubení na dolní hrudní páteři, které vedly revmatoložku k diagnostickému závěru ve smyslu Bechtěrevovy nemoci, funkčně však bez omezení hybnosti v kyčlích a kolenních kloubech. Posudkový závěr byl shodně se závěrem lékaře OSSZ učiněn tak, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu k datu rozhodnutí žalované ze dne 7. 10. 2005 je bolestivý syndrom krční a bederní páteře s lehkým omezením dynamiky při exacebaci potíží, bez kořenové symptomatologie. Toto rozhodující zdravotní postižení je uvedeno v příloze č. 2 k vyhlášce č. 284/1995 Sb., v platném znění k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované, v kapitole XV odd. F pol. 2 písm. b).

Posudek byl projednán spolu s listinami předloženými stěžovatelem v řízení před krajským soudem dne 13. 4. 2006, u něhož stěžovatel přítomen nebyl. Nejvyšší správní soud neshledal posudek PK MPSV neúplným. Posudkové zhodnocení zdravotního stavu stěžovatele bylo provedeno na základě prostudování jeho kompletní spisové a zdravotní dokumentace, jež tvoří součást spisu. Nejvyšší správní soud je toho názoru, že lékař OSSZ Karviná, jakož i PK MPSV, ve svých lékařských posudcích neopomenuli žádné ze zdravotních potíží udávaných stěžovatelem. PK MPSV se ve svém posudkovém zhodnocení vypořádala s tvrzením stěžovatele týkajícím se závažnosti jednotlivých chorob a pořadím dominantních nemocí způsobujících stěžovatelův dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav. Z hlediska výše naznačených požadavků na úplnost a přesvědčivost odborného lékařského posudku, se tedy PK MPSV podle Nejvyššího správního soudu dostatečně obsáhle vyjádřila a své závěry přesvědčivě odůvodnila. Ve vztahu k závěrům posudkového zhodnocení lékaře OSSZ Karviná ze dne 24. 8. 2005 je možné konstatovat, že PK MPSV dospěla ke shodnému posudkovému zhodnocení zdravotního stavu stěžovatele a krajský soud proto neměl důvod k úvaze, že by bylo nutné skutkový stav vážící se k jeho zdravotnímu stavu v době rozhodování dále doplňovat znaleckým posudkem. Nejvyšší správní soud proto neshledal v postupu krajského soudu žádnou vadu řízení, která by mohla mít vliv na zákonnost jeho rozhodnutí.

V kasační stížnosti stěžovatel namítl též nevěrohodnost posudku z důvodu, že bylo v posudku PK MPSV uvedeno, že byl přítomen jednání komise, přičemž se jednání neúčastnil a předem se písemně omluvil. Nejvyšší správní soud dává stěžovateli za pravdu, že byl v posudku uveden jako přítomen jednání komise, ovšem musí zdůraznit, že posudek neobsahuje podpis stěžovatele, což svědčí o tom, že účasten jednání nebyl. Z protokolu o jednání PK MPSV navíc Nejvyšší správní soud zjistil, že jednání byla přítomna odborná komise ve složení MUDr. S. K., MUDr. I. W. a tajemnice I. O., avšak účastník (stěžovatel) v protokolu jako přítomen uveden nebyl. Z výše uvedeného lze učinit závěr, že při vyhotovování posudku PK MPSV došlo ke zjevné administrativní chybě a nelze proto pouze z toho důvodu zpochybňovat důvěryhodnost odborného stanoviska lékařů obsaženého v posudku.

Vzhledem k výše uvedeným závěrům posudkové komise, která posoudila míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti stěžovatele dle kapitoly XV oddílu F položky 2 písm. b) přílohy č. 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb., ve znění platném v době vydání napadeného rozhodnutí žalované, na 20 %, a nezpochybnila tak závěry ani podklady rozhodnutí žalované, dospěl zdejší soud k závěru, že ani řízení před správním orgánem netrpělo vadami.

Zákon o organizaci a provádění sociálního zabezpečení v § 78 odst. 2 písm. a) stanoví výlukou ze soudního přezkumu rozhodnutí o ukončení dočasné pracovní neschopnosti za podmínky, že zároveň nejde o rozhodnutí o odnětí dávky nemocenského pojištění. V daném případě Krajský soud správně posoudil, že nejde o rozhodnutí o odnětí dávek nemocenského pojištění, a proto v souladu s tímto ustanovením odmítl žalobu v této části přezkoumat. Krajskému soudu však lze vytknout, že nesprávně kvalifikoval důvod pro odmítnutí žaloby v této části. Neměl ji totiž odmítnout dle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., z důvodu, že nejsou splněny podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný, ale měl ji odmítnout z důvodu její nepřipustnosti tak, jak je stanoveno v § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 68 písm. e) s. ř. s. a ve vazbě na § 78 odst. 2 písm. a) zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení.

Dále krajský soud pochybil, že se nezabýval otázkou včasnosti podané žaloby do rozhodnutí žalované o ukončení pracovní neschopnosti. Jak vyplývá z úředního vyznačení právní moci na rozhodnutí žalované, toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 31. 5. 2005, přičemž žaloba byla podána stěžovatelem prostřednictvím České správy sociálního zabezpečení dne 12. 12. 2005. Lze tedy učinit závěr, že žaloba byla podána opožděně. Podle názoru Nejvyššího správního soudu pak měla být žaloba odmítnuta především z důvodu nesplnění podmínek stanovených v § 72 odst. 1 s. ř. s. Toto pochybení soudu však nemá za následek nezákonnost rozhodnutí ve věci samé.

K stížnostní námitce týkající se pozastavení nemocenských dávek Nejvyšší správní soud konstatuje, že ji stěžovatel neuplatnil v řízení před krajským soudem, ač tak učinit mohl, a proto k ní zdejší soud dle § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřihlédl.

Kasační stížnost byla proto jako nedůvodná zamítnuta (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1, 2 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nepřísluší. Žalované, ač byla v řízení úspěšná, takové právo ze zákona nenáleží.

Zástupkyni stěžovatele, advokátce JUDr. Aleně Lasotové, která mu byla ustanovena k jeho žádosti pro řízení o kasační stížnosti usnesením Krajského soudu v Ostravě, č. j. 18 Cad 134/2005 - 41 ze dne 14. 6. 2006, se odměna nepřiznává, jelikož zástupkyně přes výzvu soudu nesdělila, jaké úkony právní služby ve prospěch stěžovatele učinila a ani Nejvyšší správní soud z obsahu spisu žádný úkony právní služby nezjistil.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. září 2007

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu

